

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 01
Rotel 011107

DOM
2022-10-25
Stockholm

Mål nr
B 12077-20

Sid 1 (5)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Stockholms tingsrätts dom den 9 oktober 2020 i mål nr B 3842-19, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagare Jan Leopoldson
Ekobrottsmyndigheten
Finansmarknadskammaren

Motpart (Tilltalad)

SERGEY Sergeevich Zharkov, 19830803-2690
Strandliden 22 Lgh 1502
165 61 Hässelby

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Jonas Tamm
Advokat Jonas Tamm AB
Kungsgatan 35, 6 tr
111 56 Stockholm

SAKEN

Grov marknadsmanipulation

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom på följande sätt.

a) Hovrätten dömer Sergey Zharkov för grov marknadsmanipulation enligt 2 kap. 4 § 1 st 1 p och 3 st lagen (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden.

b) Hovrätten bestämmer påföljden till villkorlig dom och 80 dagsböter om 420 kr.

c) Sergey Zharkov ska betala en avgift om 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

2. Jonas Tamm får ersättning av staten med, rätt räknat, 50 165 kr. Av beloppet avser 37 492 kr arbete, 2 640 kr tidspillan och 10 033 kr mervärdesskatt. Sergey Zharkov ska återbetala denna kostnad till staten.

Dok.Id 1862901

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 670 10
E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten ska döma Sergey Zharkov för grov marknadsmanipulation i enlighet med åtalet.

Sergey Zharkov har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Parterna har åberopat i huvudsak samma bevisning i hovrätten som i tingsrätten.

Tingsrätten har i sin dom redogjort för den rättsliga reglering som är aktuell i målet och för hur åklagaren har förklarat innebörden av de olika begreppen.

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning att det är utrett att Sergey Zharkov har lagt order och handlat aktier i bolaget Oncopeptides på det sätt och under den tidsperiod som åklagaren påstått. Hovrätten instämmer vidare i tingsrättens bedömning att Sergey Zharkovs agerande, att under auktionerna lägga order och sedan ändra eller ta tillbaka dem så att de inte ledde till avslut, medförde en påverkan på jämviktspriset för aktier i bolaget. Om förfarandet har skett med en avsikt att inte låta ordena gå till avslut kan det utgöra marknadsmanipulation eftersom marknaden får falsk information om pris, tillgång och efterfrågan på aktier i bolaget (jfr prop. 2016/17:22 s. 405).

Sergey Zharkovs avsikt vid ordertillfällena är därför central för hovrättens bedömning av ansvar.

Sergey Zharkov har uppgett att han ville investera mer i bolaget men att han ville köpa fler aktier än han kunde få under auktionerna och att detta var en anledning till att han ändrade sina bud. Hovrätten noterar dock att Sergey Zharkov även vid de tillfällen då han hade kunnat få igenom sina order valde att ändra dem till en ny volym- eller prisnivå och att ingen av ordena under auktionerna gick till avslut. Sergey Zharkovs påstående motsägs också av att han under den kontinuerliga handeln gjorde faktiska inköp av aktien till ett lägre pris än hans order under auktionen. Hovrätten anser att Sergey Zharkovs agerande före och efter auktionerna klargör att han inte vid något

ordertillfälle hade för avsikt att gå till avslut med ordena. Eftersom orderläggningen påverkat jämviktspriset anser hovrätten att Sergey Zharkovs agerande har utgjort marknadsmanipulation. Mot bakgrund av hans omfattande handel med aktier i bolaget där han även var en större ägare är det uteslutet att han skulle ha saknat vetskap om att hans agerande under auktionerna påverkade jämviktspriset och att marknaden kunde ta del av informationen. Han har därför haft uppsåt till gärningarna och ska därmed dömas för marknadsmanipulation.

I fråga om rubricering gör hovrätten följande överväganden. Sergey Zharkov har under öppnings- och stängningsauktionerna de datum som åtalet avser lagt totalt 63 order till ett sammanlagt värde om ca 58 miljoner kronor. Hans andel av det totala antalet order per auktionstillfälle har varit dominerande. I flera fall har han lagt order nära inpå sluttiden för auktionen. Med hänsyn till omfattning och systematik anser hovrätten att brottet ska rubriceras som grovt.

Påföljd m.m.

Brottets straffvärde motsvarar fängelse i sex månader. Vare sig brottets straffvärde eller art talar för att välja fängelse som påföljd. Det saknas särskild anledning att anta att Sergey Zharkov kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet. Påföljden ska därför bestämmas till villkorlig dom som enligt huvudregeln ska förenas med dagsböter. Antalet dagsböter ska bestämmas till 80. Hovrätten har då beaktat den långa tid som förflutit sedan Sergey Zharkov delgavs misstanke om brott. Med hänsyn till Sergey Zharkovs ekonomiska förhållanden ska storleken per dagsbot bestämmas till 420 kr. Han ska alltså sammanlagt betala 33 600 kr i böter.

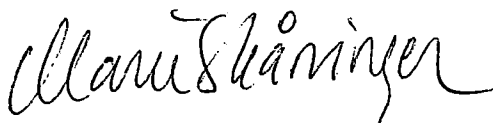
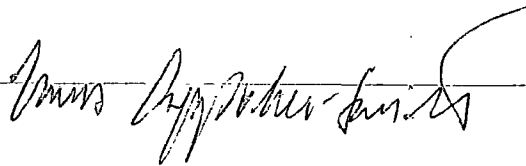
Med hänsyn till Sergey Zharkovs ekonomiska förhållanden ska han åläggas att återbetala hela försvararkostnaden i hovrätten till staten.

Övrigt

Eftersom det ingår fängelse i straffskalan för det brott som Sergey Zharkov döms för ska han åläggas att betala en avgift enligt lagen om brottsofferfond.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2022-11-22

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Hans Cappelen-Smith och Marie Skåninger, referent, tf. hovrättsassessorn Emily Ashton samt nämndemännen Barkat Hussain, skiljaktig, och Marianne Lindmark Stjernswärd

Skiljaktig mening, se nästa sida

Skiljaktig mening

Nämndemannen Barkat Hussain är skiljaktig och bedömer gärningarna som marknadsmanipulation av normalgraden. I övrigt är han ense med majoriteten.

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 5

DOM
2020-10-09
meddelad i
Stockholm

Mål nr: B 3842-19

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

SERGEY Sergeevich Zharkov, 19830803-2690
Strandliden 22 Lgh 1502
165 61 Hässelby

Offentlig försvarare:

Advokat Jonas Tamm
Advokat Jonas Tamm AB
Kungsgatan 35, 6 tr
111 56 Stockholm

Åklagare

Ekobrottsmyndigheten
Finansmarknadskammaren
Box 820
101 36 Stockholm

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Grov marknadsmanipulation, 2 kap 4 § 1 st 1 p och 3 st lagen (2016:1307) om straff för
marknadsmisbruk på värdepappersmarknaden
2017-06-16 -- 2017-07-11

Ersättning

Jonas Tamm får ersättning av staten med 83 844 kr. Av beloppet avser 63 180 kr arbete, 3 855 kr tidsspillan, 40 kr utlägg och 16 769 kr mervärdesskatt.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 8307	Scheelegatan 7	08-561 654 70		måndag - fredag
104 20 Stockholm		E-post: stockholms.tingsratt.avdelning5@dom.se		08:00-16:00
		www.stockholmstingsratt.se		

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

DOM
2020-10-09

B 3842-19

Avdelning 5

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Åklagaren har begärt att Sergey Zharkov ska dömas för grov marknadsmanipulation (2 kap. 4 § första stycket 1 och tredje stycket lagen [2016:1307] om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden) enligt följande gärningspåstående:

Sergey Zharkov har under 5 handelsdagar under tiden 16 juni - 11 juli 2017 på börsen Nasdaq OMX i Stockholm, uppsåtligt utfört orderläggning i aktien Oncopeptides (ONCO) på sätt som givit falska eller vilseledande signaler eller låst fast priset.

Sergey Zharkov har därvid genom att lägga stora order i aktien till ett värde av 58 382 854 kr under öppnings- och stängningsauktionerna (callen) kraftigt påverkat jämviktspriset och därefter ändrat/dragit tillbaka dessa order innan de har kunnat exekverats (gå till avslut). Dessa order har inte varit avsedda att gå till avslut utan har istället syftat till att påverka jämviktspriset i auktionerna.

Orderläggningen har skett utan självständigt kommersiellt syfte i förhållande till marknaden och har gett falska eller vilseledande signaler avseende priset, tillgång och efterfrågan på aktierna eller låst fast priset.

Brottet är grovt med hänsyn till manipulationens omfattning med ett totalt ordervärde om ca 58 miljoner kr, marknadspåverkan och systematik.

Sergey Zharkov har förnekat brott och gjort gällande att varken de objektiva eller de subjektiva förutsättningarna för brott är uppfyllda.

UTREDNINGEN

Sergey Zharkov har hörts. På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med Johan Örneberg, analytiker på handelsövervakningen hos Nasdaq Stockholm AB (Nasdaq). Åklagaren har även åberopat omfattande skriftlig bevisning.

Åklagarens sakframställning

Åklagaren har förklarat innebörden av olika begrepp enligt följande.

Jämviktspris

Det pris som flest aktier kan omsättas på.

Öppnings- och stängningsauktion, s.k. call

Ett auktionsförfarande under de första 15 minuterna respektive de sista 5 minuterna av börsdagen. Under auktionerna kan man lägga order men inte göra avslut. Syftet är att samla upp de order som finns och få en prisbild, ytterst för att förhindra manipulation av öppnings- och stängningspriset. Om jämviktspris inte uppnås blir öppningspriset det stängningspris som var dagen före. Jämviktspriset räknas ut i realtid och kan förändras beroende på hur orderläget förändras. Det förutsätter att det finns korsande order, dvs. att någon lägger säljorder som är lägre än högsta köpkursen eller köporder som är högre än lägsta säljkursen. Matchning av ordena sker endast under de sista 5 sekunderna av öppningsauktionen och de sista 30 sekunderna av stängningsauktionen.

Kontinuerlig handel

Den handel som sker mellan öppnings- och stängningsauktionen.

Åklagaren har utvecklat sin talan enligt följande.

Den 2 augusti 2017 rapporterade Finansinspektionen en misstanke om marknadsmanipulation till Ekobrottsmyndigheten. Rapporten byggde på en anmälan från Nasdaq som hade analyserat handeln i bolaget Oncopeptides (ONCO) aktie mellan den 16 juni och den 11 juli 2017. Analysen visade att Sergey Zharkov lagt order och genomfört transaktioner i aktien enligt följande.

16 juni 2017

Totalt under dagen lade Sergey Zharkov 23 order varav ingen gick till avslut.

Kontinuerlig handel

Registrerade och tog bort 14 köporder. Alla order avsåg 79 000-80 000 stycken aktier och lades några nivåer ned i orderboken. Ordena låg i marknaden mellan 3 och 60 sekunder.

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

DOM
2020-10-09

B 3842-19

Avdelning 5

Stängningsauktion

Registrerade och tog bort 9 köporder. Den största ordern registrerades kl. 17:28:49:719 och avsåg 55 000 aktier till ett pris om 70 kr. Senast betalt före auktionen var 53,25 kr. Jämviktspriset var 52,75 kr innan Sergey Zharkov registrerade sin order, men flyttades till 70 kr som ett resultat av hans order. Sergey Zharkov tog bort sin order efter 17 sekunder.

6 juli 2017

Totalt under dagen lade Sergey Zharkov 40 order varav ingen gick till avslut.

Öppningsauktion

Registrerade och tog bort 27 köporder. Den mest avvikande ordern registrerades kl. 08:49:15:608 och togs bort efter 32 sekunder. Ordern avsåg köp av 17 987 aktier till ett pris om 100 kr. Priset avvek från senast betalt före auktionen (68 kr) med 47 %. Som ett resultat av ordern flyttades jämviktspriset från 68 kr till 100 kr.

Kontinuerlig handel

Registrerade och tog bort 11 större köporder några nivåer ned i orderboken men för marknaden på en synlig nivå. Orderna låg i marknaden mellan 3 och 60 sekunder.

Stängningsauktion

Registrerade och tog bort två order.

7 juli 2017

Totalt under dagen lade Sergey Zharkov 21 order varav ingen gick till avslut.

Öppningsauktion

Registrerade och tog bort 16 order, varav 5 säljorder och 11 köporder. Den mest avvikande ordern registrerades kl. 08:53:59:566 och avsåg köp av 13 657 aktier till

en kurs om 85 kr. Senast betalt före auktionen var 67 kr. Jämviktspriset var 67 kr innan Sergey Zharkov registrerade sin order, men flyttades till 83,75 kr som ett resultat av hans order. Övriga köporder som lades under auktionen avsåg mellan 657 och 3 657 aktier.

Kontinuerlig handel

Registrerade och tog bort 5 större köporder några nivåer ned i orderboken men på en för marknaden synlig nivå. Orderna låg i marknaden mellan 3 och 60 sekunder.

10 juli 2017

Totalt under dagen lade Sergey Zharkov 5 order varav ingen gick till avslut.

Stängningsauktion

Registrerade och tog bort först 2 säljorder och sedan 3 köporder. Den mest avvikande ordern registrerades kl. 17:28:52:758 och avsåg köp av 20 000 aktier till en kurs om 77 kr. Senast betalt före auktionen var 67 kr. Jämviktspriset var 67 kr innan Sergey Zharkov registrerade sin order, men flyttades till 77 kr som ett resultat av hans order.

11 juli 2017

Totalt under dagen lade Sergey Zharkov 4 order varav ingen gick till avslut.

Öppningsauktion

Registrerade och tog bort 4 köporder. Den mest avvikande ordern registrerades kl. 08:48:16:026 och avsåg köp av 8 000 aktier till en kurs om 80 kr. Senaste betalt före auktionen var 67 kr. Jämviktspriset var 67,5 kr innan Sergey Zharkov registrerade sin order, men flyttades till 80 kr som ett resultat av hans order.

Av vad nu sagts följer att varje gång Sergey Zharkov registrerade en stor order under auktionen var priset i snitt 13,96 % högre än senast betalt före auktionen. Då hans snittorder under auktion dessutom var över 15 gånger så stor som genomsnittsordern i orderboken, är det givet att den fick en stor påverkan på jämviktspriset. Sergey Zharkovs beteende utmärker sig även genom att han registrerade order på bägge sidor i orderboken under auktionerna, men genomförde aldrig under den observerade tiden någon försäljning. Han registrerade såväl köp- som säljorder under auktionerna men under den kontinuerliga handeln enbart köporder.

Enligt Nasdaq visar analysen att Sergey Zharkovs order inte var ämnade att gå till avslut utan syftade till att skapa en missvisande bild för övriga i marknaden av utbud och efterfrågan av aktien i ONCO. Det rör sig enligt Nasdaqs mening om ett otillbörligt förfarande känt som "spoofing". Spoofing definieras av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten som "submitting multiple or large orders to trade often away from the touch on one side of the order book in order to execute a trade on the other side of the order book. Once the trade has taken place, the orders with no intention to be executed will be removed". Enligt marknadsmissbruksförordningen utgör spoofing marknadsmanipulation.

Den 7 juli 2017 kl. 10:57 hade Sergey Zharkov 23 470 aktier i ONCO. De fanns på hans depå i Avanza. Under den analyserade perioden har han också låtit vissa order gå till avslut, detta har då skett under den kontinuerliga handeln.

Sergey Zharkovs sakframställning

Sergey Zharkovs orderläggning har inte gett falska eller vilseledande signaler till marknaden eller låst fast priset på aktien i ONCO. Den har inte heller syftat till att påverka jämviktspriset. Vid läggandet av varje order och vid varje orderjustering har han haft en seriös avsikt att handla. ONCO är ett utvecklings- och forskningsbolag inom läkemedelsbranschen. Bolaget hade noterats några månader

innan den i målet aktuella perioden och hade ingen färdig produkt. Bolaget var på väg utföra en s.k. fas 3-studie avseende ett läkemedel och behövde finansiering. I samband med börsintroduktionen uppmärksammades bolaget stort i media, bl.a. av Avanza. Den 28 mars 2017 publicerade ekonomikanalen EFN ett program om ONCO där en hedgefondförvaltare sade att det var ett bolag att investera i långsiktigt och att det var möjligt att så småningom tjäna fem-tio gånger pengarna.

Sergey Zharkov är intresserad av aktier på hobbynivå. Han tog del av det som skrevs om bolaget och tyckte att det var värt att satsa i. Under sommaren 2017 beslutade han därför att spara i bolaget. Han hade ett sparande i bolag med lite lägre risk och hans strategi var att flytta över det befintliga sparandet till ONCO. Han ville så att säga gå "all in" i ONCO under en väldigt kort period och sedan behålla innehavet i minst ett år. I enlighet med strategin köpte han in sig i ONCO och kom slutligen att äga 57 104 aktier med ett totalt värde på mer än tre miljoner kronor. Han började köpa in sig i bolaget den 7 juni 2017 och var klar den 28 augusti samma år. Han gjorde några få köp, till stora volymer, allt i enlighet med sin strategi. Vid tiden för första orderläggningen som omfattas av åtalet ägde han ca 4 500 aktier i bolaget och vid tiden för sista hade han inte ens nått hälften av sitt slutliga innehav.

I början på juli 2017 gick kursen ned, vilket var anledningen till att Sergey Zharkov den dagen först lade sälj- och sedan köporder.

Att det i gärningsbeskrivningen står att det totala ordervärdet var drygt 58 miljoner kr måste vara ett missförstånd eller en felsummering.

Sergey Zharkov var kund hos Avanza och det är Avanza, såsom börsmedlem, som har genomfört handeln på börsen. Hos Avanza kan kunder ta bort eller ändra lagda order, av helt naturliga skäl. Kunden har inte tillgång till börsens orderbok utan endast till Avanzas gränssnitt. Kunden ser därför inte t.ex. när jämviktspriset

ändras. För Sergey Zharkov har det handlat om ändring av befintliga order och inte om läggande av nya.

Av utredningen framgår **därutöver** att Sergey Zharkov mellan den 6 juni 2017 och den 28 augusti 2017 genomfört 73 köp och 12 försäljningar av ONCO på två olika konton, till varierande kurser och volymer. Per den 28 augusti 2017 var hans innehav i ONCO värt 3 711 760 kr.

Sergey Zharkov: Han är civilingenjör och har även magisterexamen i logistik. Aktiehandel är en hobby för honom. Han började med det 2013 men då gjorde han bara inköp. Han tror att han började sälja av innehav efter ca tre år, i samband med "brexit". 2016-2017 började han handla aktivt. Då gjorde han flera köp varje vecka. Han slutade köpa in sig i ONCO den 28 augusti 2017. Då var hans innehav värt ca fyra miljoner kronor. Han handlar på Avanzas hemsida, via datorn eller mobilen. På Avanzas hemsida ser man det aktuella jämviktspriset men inte nästa jämviktspris. När han tar bort en order ser han inte att jämviktspriset går tillbaka. När det gäller callen var hans uppfattning att det var då som de största volymerna skulle omsättas. Han trodde också att större volymer skulle ge bättre pris och han ville köpa många aktier. Under den kontinuerliga handeln lade han också stora order men då var det Avanza som exekverade dem. Ofta sker exekveringen i små poster, vilket kunden inte kan påverka. Anledningen till att han sålde aktier i ONCO den 6 juli var att kursen hade gått ned i tre dagar, totalt 23 procent, utan att det fanns några nyheter från bolaget och han var orolig över den framtida kursutvecklingen. Han trodde kursen skulle gå upp under auktionen men ändrade uppfattning när den kontinuerliga handeln startade. Han sålde på 63,75 kr och köpte tillbaka på 61 kr eftersom han fortfarande trodde på bolaget långsiktigt. Han förlorade pengar då. Anledningen till att han ändrade sina order trots att han såg att de skulle kunna gå igenom var att han ville justera priset. Om han inte hade tid att göra justeringen innan callen slutade, gjorde han den efter callen. Han ville köpa stora volymer, vilket var också en av anledningarna till att ändra en order. Om han t.ex. såg att han

skulle kunna köpa en viss volym till ett visst pris ville han därefter se om han skulle kunna få en ännu större volym. En part kan inte påverka jämviktspriset själv utan det krävs att både köp- och säljorder läggs. Han lade bara köporder. De gånger han lade order under senast betalt berodde det på att han tyckte det passade bra till den stora volymen. Man går mycket på känsla när man sätter pris, det är svårt att vara säker. De gånger han lade lägre köporder i den kontinuerliga handeln än de han lagt i callen berodde det på att ingen ville sälja till det högre priset. För att han ska vara nöjd med en genomförd order är inte bara priset utan även volymen av betydelse. Om han såg att han inte skulle få de volymer han önskade, justerade han priset. Historiskt hade kursen på aktier i ONCO fluktuerat mellan 8 och 14 procent utan att det kommit några nyheter och därför lade han normalt sett sina order med en så stor avvikelse från senast betalt. Han har absolut inte försökt påverka priset eller tänkt på att jämviktspriset kan komma att påverkas.

Johan Önnberg: Alla kan lägga in order i callen. I callen publiceras jämviktspriset och även volym och balans. Jämviktspriset indikerar vad öppningskursen på en aktie kan bli. Det finns olika anledningar till att vilja påverka jämviktspriset men det är rimligt att man vill att kursen på ens aktier ska gå upp. Om någon vilseleder marknaden i fråga om hur stor efterfrågan på köpsidan egentligen är, kommer andra aktörer att fatta sina beslut på felaktiga grunder. I callen finns ingen risk att order går till avslut. Det är han som upprättat Nasdaqs anmälan om misstänkt marknadsmanipulation. Bakgrunden är att ett larm hade triggats på grund av väldigt avvikande orderläggning och det var något som fortsatte. Framför allt var det påverkan på jämviktspriset som var avvikande. Det handlade om några väldigt stora order. Att ordena var aktiva en väldigt kort tid har ingen betydelse eftersom marknaden är på alerten under auktionerna. Att Sergey Zharkov inte handlade på sina order visar att de inte var genuina. Den som lägger order ska göra det med en avsikt att de omsätts. Vill man köpa en större mängd blir det en påverkan på kursen. Börsen har möjlighet att ta bort order. Att man lägger köporder till ett högre pris i auktionerna än i den kontinuerliga handeln kan indikera

att man försöker samla information om vad som finns för intresse i orderboken. Det kan finnas även andra anledningar att lägga sig lägre i den kontinuerliga handeln. I auktionerna riskerar man inte att ens order går till avslut. I callen är syftet att man ska kunna omsätta större volymer än i den kontinuerliga handeln.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Enligt 2 kap. 4 § första stycket 1 lagen om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden döms för marknadsmanipulation den som genomför en transaktion, lägger en order eller annars agerar på ett sätt som ger falska eller vilseledande signaler avseende pris, tillgång eller efterfrågan på finansiella instrument. Endast uppsåtliga gärningar är straffbelagda.

Enligt 2 kap. 5 § samma lag medför en gärning inte ansvar om agerandet stämmer överens med godtagen marknadspraxis och det finns legitima skäl för agerandet. För ansvarsfrihet måste båda förutsättningarna vara uppfyllda (se prop. 2016/17:22 s. 407). Godtagen marknadspraxis definieras i 1 kap. 4 § genom en hänvisning till artikel 3.1.9 marknadsmissbruksförordningen (EU) nr 596/2014. Definitionen innebär att praxisen måste vara fastställd av den behöriga myndigheten för handelsplatsen i fråga och vara i kraft vid tidpunkten för gärningen. Den behöriga myndigheten i Sverige är Finansinspektionen. Någon marknadspraxis var inte antagen vid den i målet aktuella tiden. Undantagsbestämmelsen kan därför inte tillämpas i målet.

Tingsrättens bedömning

Genom åklagarens bevisning är det utrett att de order som Sergey Zharkov lagt i callen under den åtalade perioden har kommit att påverka det s.k. jämviktspriset för aktier i ONCO. Att en stor order påverkar jämviktspriset är i och för sig naturligt och i många fall ofrånkomligt. Eftersom Sergey Zharkov de facto inte genomförde några transaktioner på de villkor som angavs i de åtalade ordena kan dessa order

rent objektivt sägas ha gett falska eller vilseledande signaler i de avseenden som åklagaren påstått.

För att Sergey Zharkov ska fällas för brott krävs emellertid att det ska vara ställt bortom rimligt tvivel att han haft uppsåt till att hans orderläggning skulle ge falska eller vilseledande signaler till övriga aktörer på marknaden. I denna fråga gör tingsrätten följande överväganden.

Som kund till Avanza har Sergey Zharkov förbundit sig att bl.a. följa Avanzas regler. Om orderläggning anges i dessa regler följande: "Kunden får inte genom lämnande av order handla i strid med gällande lag eller annan författning eller i övrigt bryta mot god sed på värdepappersmarknaden. Kunden får inte lämna köp- eller säljorder som kan leda till avslut mot annan köp- eller säljorder som lämnats av kunden själv eller - såvida inte ordern lämnats i ett syfte som kan anses tillbörligt - av en till kunden närstående person."

Sergey Zharkov har enligt tingsrättens mening lämnat en rimlig förklaring som inte kan lämnas utan avseende om bakgrunden till sina order. Det har inte påståtts att han fått information om att han inte får lägga stora order i auktionerna. Tvärtom ger vittnets uppgifter stöd åt Sergey Zharkovs påstående att det var tillåtet att lägga större order i callen.

Å andra sidan framgår det redan av Sergey Zharkovs egna uppgifter att en huvudsaklig anledning till att han ändrade sina order i callen var att han ville se hur mycket volym han skulle kunna få på nästa prisnivå. Åklagarens synes mena att detta inte hade ett kommersiellt syfte och att dessa order därför inte var genuina. Samtidigt har det inte förts någon bevisning om att ett sådant agerande inte är tillåtet eller att Sergey Zharkov visste om att det inte var tillåtet. Eftersom Sergey Zharkov ville köpa en stor aktiepost, behöver den omständigheten att order justerades flera gånger inte nödvändigtvis innebära att de inte var genuina eller hade

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

DOM
2020-10-09

B 3842-19

Avdelning 5

ett kommersiellt syfte. Tvärtom framstår det som kommersiellt riktigt att någon vill anpassa sitt pris i förhållande till t.ex. vilken volym han kan få.

Sergey Zharkov har vidare påstått att han var intresserad av bolaget långsiktigt och därför ville skaffa sig ett så stort innehav som möjligt där. Att han köpte mycket fler aktier i ONCO än vad han sålde stöds också av den skriftliga utredningen. Det är svårt att se att en person som är intresserad av att köpa in sig i ett bolag skulle vilja påverka kursen på dess aktie i höjande riktning.

I NJA 2013 s. 987 uttalade HD att om den som köper eller säljer aktier själv tar den reella affärsmässiga risken för upp- eller nedgång i aktiekursen bör det gälla högt ställda krav för att transaktionen ska anses otillbörlig. Något krav på otillbörlighet finns i och för sig inte i nuvarande lagen om marknadsmissbruk. Ett liknande synsätt borde dock enligt tingsrättens mening kunna anläggas även vid bedömningen av huruvida uppsåt till vilseledande funnits.

Mot den angivna bakgrunden är tingsrättens samlade bedömning att det inte är visat att Sergey Zharkov haft uppsåt till att ge falska eller vilseledande signaler till marknaden. Han ska därför frias från åtalet.

Ersättning till försvararen

Den ersättning som den offentliga försvararen har begärt är skälig och ska utgå. Kostnaden ska stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Ett överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 30 oktober 2020.

På tingsrättens vägnar

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

DOM
2020-10-09

B 3842-19

Avdelning 5

Tomas Norström

I avgörandet har rådmannen Tomas Norström och nämndemännen Birgitta Larsson (skiljaktig), Ian Dickson Lauritzen och Ann-Marie Palvall (skiljaktig) deltagit.

Skiljaktig mening, se nästa sida

Skiljaktig mening

Nämndemännen Birgitta Larsson och Ann-Marie Palvall är skiljaktiga i frågan om ansvar och anför följande.

Vi delar majoritetens bedömning att Sergey Zharkovs orderläggning har gett falska eller vilseledande signaler till övriga aktörer på marknaden. Vi anser att hans förklaring till varför han lagt de åtalade ordena inte är sannolik. Genom åklagarens bevisning är det ställt bortom rimligt tvivel att Sergey Zharkov haft uppsåt till att genom sin orderläggning ge falska eller vilseledande signaler till marknaden i fråga om pris, tillgång och efterfrågan på aktierna i ONCO. Han ska därför dömas för marknadsmanipulation som, på de skäl som åklagaren angett, ska rubriceras som grovt. Påföljden ska bestämmas till fängelse. I övrigt är vi ense med majoriteten.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se